

מעשה מלונלך נסלח בפוליטיקה למי שמצליח -

אך אינו נסלח לאיש המתלכלך ונוחל כישלון

התקרב האבוד

מציאותי יותר מאשר באותו יום השלישי. לפי חשבונות אלה המערך יכול היה לפתות את תמ"י או חלקים ממנה, ולהקים ממשלת מיעוט שתחזיק מעמד בהצבעות אי-אמון בעזרת רק"ח, או לנסות ולהעביר את המפד"ל לצד המערך - גם במחיר עזיבתה של שולמית אלוגי, ואפילו שני אנשי שינוי. המערך יכול היה לבצע את זממו גם אילו חיים דרוקמן היה פורש מהמפד"ל.

הסריט אחר, שדווקא בו השתעשעו יותר מיוזני הכנסת ערב ההצבעה שנכשלה, היה שהמערך ללא אלוגי יצליח להעביר לשורתיו גם את אגודת ישראל, בנוסף על מפד"ל ותמ"י וכך להקים ממשלה שעולה תהיה ליפול בכל רגע. איש לא הבין באותו יום כי לאגודה אין מה לחפש יש.

לישכה

לכל מצע

ערב ההצבעה נוסף אלמנט דרמטי נוסף, מוכר בכנסת: ח"כ אברהם מלי מד, הילד הרע הנצחי במפד"ל, רמו שהוא מתכוון להימנע בהצבעה שתיערך למחרת היום. במערך היו שראו בכך סימן, שהאיש החזק שם, רפאל בן-נתן, רומז שאם תיפול הממשלה, המפד"ל תקים קואליציה עם פרס. בשלב זה היה המערך בטוח בניצחונו.

יתכן שזה בלייאמן, אך אנשי המערך, ביניהם בעלי נסיון פוליטי בן שנים, היו בטיחים שבתוך ימים הם ירכיבו את הי ממשלה החדשה. המדהים הוא שאפילו פרס וחוג עוזריו המצומצם לא העלו על דעתם

סיסמות אנטי-דמוקרטיות נגד הציבור הי ערבי בישראל ובשטחים. שניהם היו הקלים ביותר לשינוע, והיתה זו רק שאלה של זמן ומחיר, מתי הם יעברו למערך.

כאשר נחתם ההסכם עם השניים, גדל כוחה של סיעת המערך ל-50 מנדטים. מאותו הרגע החלו הכל עוסקים בחיפוש אחר עריקים אחרים.

למזלו של פרס, התפרסם מדד חודש אפריל, שהיה גבוה במיוחד - 10.7 אחוז. היתה זו עילה טובה להגיש הצעת אי-אמון בענייני כלכלה וחברה ביום הרביעי, יום אחרי מעבר לין ופרץ למערך.

החשבון היה פשוט: למערך יצטרפו כדבר מובן מאליו שינוי, חר"ש וגם התחיה - הרוצה, בכל הזדמנות להפיל את בגין. השאלה הגדולה היתה כיצד יצביעו שני חברי תל"ם, מרדכי בן-פורת ויגאל הורר ביץ, ההנחה, שרווחה במיפולגת העבודה ערב הגשת הצעת אי-אמון, היתה שבי ענייני כלכלה יצביע לפחות אחד מהשניים, יגאל הורביץ, עם האופוזיציה. גם אם בן פורת, איש רפ"י לשעבר, לא היה מצביע עם פרס, אלא רק נמנע, היה מבטיח את תבוסת הממשלה על חודו של קול.

השלב הבא היה מורכב יותר, והסתמך על פיתוח התסריט הקודם. במערך היו בטוחים כי אותם שיפרשו ראשונים, אחרי הפסד הממשלה בהצבעת אי-אמון, יהיו שלושה ליברלים: שריהאנגריה, יצחק ברר מן, דרור זייגרמן והד"ר יהודה פרח. ח"כ שעד ערב הבחירות האחרונות איש לא שמע עליו במיפולגה הליברלית, ועד היום לא ידוע לאיזה מהמחנות בליברלים הוא משתייך. במערך טוענים ששורשי הם בתנועת העבודה.

באותו נסיבות דמיוניות, כשפרס הוא

שני פרס

אילו הפתיע שימעון פרס את כולם והיה מספר ביושר מתי הגה את הרעיון להפיל את הממשלה בעזרת ח"כים מהליכוד ולהקים תחתיה ממשלה בראשותו, הוא היה מצייץ את 15 באפריל השנה. באותו יום היה פרס אורח כבוד בחגיגות המימונה, שהתקיימו בגן טאקר בירושלים. כשהופיע ברחבת הבימה המגודרת, הוא שפע חיוכים, התראיין לפני כל מי שהציג עצמו כעיתונאי, הצטלם בכל זווית אפשרית, ותתכונן לעלות לבימה ולברך את עשרות אלפי החוגגים, שהתקבצו שם. כאשר קרא הכרוז בשמו של פרס, כדי שיעלה לבימה, נשמעו שריקותיו וקריי אית: "בגין, בגין! כאשר הגיע דרור לנאום, גברו השריקות והקריאות. לא עורו נסיונות השיכנוע של פעילי המערך. הקהל לא השתתק ופרס לא נאם.

ברגע זה הבין פרס, שהמערך, בראשותו, לא יוכל לכבוש לעצמו את קולות ההמון, שהצביעו עבור הליכוד, גם בבחירות הבאות.

בדקות שחלפו עד שהוא ירד מהבימה, לקול צעקות וקריאות גנאי נגדו, הוא הבין שאם אייפעם יתפוך ראש-ממשלה, הדבר יקרה רק בעיקבות מהפך בכנסת. מה שקרה בכנסת בימים האחרונים, ומה שיקרה גם בחודשים הבאים, נערץ בחוויה שחווה פרס. כעשרת חודשים אחרי הבחירות.

עוד

עריקים

הרעיון של פרס היה פשוט. הוא זקוק לכך שיימצאו בכנסת 61 ח"כים שלא יצביעו נגד ממשלה בראשותו, שי אותה יקים אחרי שממשלת מנחם בגין תיפול בהצבעת אי-אמון. כדי להקים ממשלה, אין הוא זקוק לתמיכתם הפעילה של כל אותם 61.

עד ה-26 באפריל, מועד הנסיגה מסיני, לא היה ידוע כיצד ינהגו ח"כים מתנגדים שונים מהקואליציה. רק לגבי שניים מחברי

לחיץ לעבר ראשי-הממשלה חיוך רב משמעות מאחורי גבו של פרס. השר הטרי אהרון און היפנה את פניו לספטי האופוזיציה וגיחך לעבר אנשי המערך האחרים, ויקטור שטייטוב יצחק רבין שבבוקר אותו יום עדיין האמינו שהניצחון מונח בכיסם.

שכל חישוביהם הם בניין קלפים שיתמוטט מייד. כסא מיוחל יכול לעזור אף עיני חכמים, בוודאי עיניהם של תכננים נכדי בים.

בבוקר יום ההצבעה התמונה כבר היתה ברורה: החשבונות הוכיחו עצמם כי (המשך בעמוד 85)

המניצח והמנוצח
מנחם בגין צועד מחייך, לעבר כיסאו, בעוד שימעון פרס חמוד סבר מחפש את מקומו. כאשר האמון כבר היו ברורות, לא יכול היה חיים בר"ב (מימין) שלא

סיעת הליכוד, יצחק פרץ ואמנון לין, לא היו ספקות. פרץ, איש דימונה, חצה עד היום את כל הקוים האפשריים, ורק בחסדו של בגין זכה להיכלל במקום ה-45 ברשימת הליכוד, אחרי שפרש ורצה להצטרף ל-תל"ם. אמנון לין, איש השומר הצעיר בנעוריו, הפך נץ קיצוני, ואימץ לעצמו